

3 (Sem-3/CBCS) POL-HC 3

2 0 2 2

POLITICAL SCIENCE

(Honours)

Paper : POL-HC-3036

**(Perspective of International Relations
and World History)**

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer any *ten* of the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) The Peace Treaty of Westphalia was
signed in the year

ৱেষ্টফেলিয়াৰ শান্তি চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰা হয়

(i) 1638 / ১৬৩৮ চনত

(ii) 1648 / ১৬৪৮ চনত

(iii) 1738 / ১৭৩৮ চনত

(iv) 1748 / ১৭৪৮ চনত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(2)

(b) The book, *The Twenty Years' Crisis* was written by

The Twenty Years' Crisis কিতাপখন লিখিছিল

(i) Immanuel Kant / ইমানুৱেল কাণ্ট

(ii) J. S. Mill / জে. এচ. মিল

(iii) T. H. Green / টি. এইচ. গ্ৰীণ

(iv) E. H. Carr / ই. এইচ. কাৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(c) Mussolini was the leader of the Nazi Party in Germany.

(Write True or False)

জাৰ্মানীৰ নাজী দলৰ নেতা আছিল মুচোলিনী।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(d) Hitler's book, *Mein Kampf* means

হিটলাৰৰ *Mein Kampf* কিতাপখনৰ অৰ্থ হৈছে

(i) Well-being / কল্যাণ

(ii) My Country / মোৰ দেশ

(iii) My Struggle / মোৰ সংঘাত

(iv) Master Race / প্রধান প্রজাতি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(3)

(e) Which of the following countries was not a member of the Allies Power during World War II?

তলত দিয়া কোনখন দেশ দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ সময়ত মিত্ৰশক্তিৰ সদস্য নাছিল ?

(i) China / চীন

(ii) Britain / ব্ৰিটেইন

(iii) France / ফ্ৰান্স

(iv) Japan / জাপান

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(f) Who amongst the following was the leader of the Soviet Union during World War II?

নিম্নলিখিত কোনজন দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ সময়ত ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ নেতা আছিল ?

(i) Joseph Stalin / য়োচেফ ষ্টেলিন

(ii) Franklin Roosevelt / ফ্ৰাঙ্কলিন ৰুচভেল্ট

(iii) Mikhail Gorbachev / মিখাইল গৰ্বাচেভ

(iv) Boris Yeltsin / বৰিচ য়েল্টচিন

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(4)

(g) Match the following and select the correct answer :

নিম্নলিখিত দুটা অংশ মিলাই শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

1. Limited Nuclear Test Ban Treaty সীমিত পাবমাণৰিক পৰীক্ষণ প্ৰতিবন্ধক চুক্তি	A. 1989 ১৯৮৯
2. Nuclear Non-Proliferation Treaty পাবমাণৰিক অস্ত্ৰ বিস্তাৰ নিয়ন্ত্ৰণ চুক্তি	B. 1963 ১৯৬৩
3. Anti-Ballistic Missile Treaty এণ্টি-বেলেচ্টিক মিচাইল চুক্তি	C. 1968 ১৯৬৮
4. Fall of the Berlin Wall বাৰ্লিন দেৱালৰ পতন	D. 1972 ১৯৭২

(i) 1-A, 2-C, 3-D, 4-B

(ii) 1-B, 2-C, 3-D, 4-A

(iii) 1-C, 2-B, 3-D, 4-A

(iv) 1-D, 2-C, 3-B, 4-A

(h) Which of the following historical events were associated with the Cold War?

নিম্নলিখিত কোনবোৰ ঘটনা শীতল যুদ্ধৰ লগত জড়িত ?

1. Truman's Doctrine

ট্ৰুমেণৰ মতবাদ

(5)

2. Cuban Missile Crisis
কিউবান মিচাইল সংকট (crisis)
3. Treaty of Versailles
ভাৰ্চাইল চুক্তি
4. Berlin Blockade
বাৰ্লিন অৱৰোধ

Choose the correct answer from the following :

নিম্নলিখিতসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

(i) 1, 2 and 3 / 1, 2 আৰু 3

(ii) 2, 3 and 4 / 2, 3 আৰু 4

(iii) 1, 2 and 4 / 1, 2 আৰু 4

(iv) 1, 3 and 4 / 1, 3 আৰু 4

(i) NATO came into existence in
NATO গঠিত হৈছিল

(i) April 1946 / এপ্ৰিল ১৯৪৬ চনত

(ii) April 1949 / এপ্ৰিল ১৯৪৯ চনত

(iii) April 1951 / এপ্ৰিল ১৯৫১ চনত

(iv) April 1953 / এপ্ৰিল ১৯৫৩ চনত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (j) What is the full form of SEATO?
SEATO ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?
- (k) Indian foreign policy of 'Non-Alignment' was initiated by
ভাৰতবৰ্ষৰ বৈদেশিক নীতিত 'গোষ্ঠী নিৰপেক্ষতা'ৰ আৰম্ভণি কৰিছিল
- (i) Indira Gandhi
ইন্দিৰা গান্ধী
- (ii) Jawaharlal Nehru
জৱাহৰলাল নেহেৰু
- (iii) Morarji Desai
মোৰাৰজী দেশাই
- (iv) Lal Bahadur Shastri
লাল বাহাদুৰ শাস্ত্ৰী
- (Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
- (l) In which year did USSR collapse?
ছোভিয়েট ৰুছিয়াৰ পতন কোন চনত হৈছিল ?

- (m) _____ was the first country that declared its Independence following the collapse of USSR.
ছোভিয়েট ৰুছিয়াৰ পতনৰ পিছত স্বাধীনতা ঘোষণা কৰা প্ৰথমখন দেশটো হ'ল
- (i) Lithuania / লিথুৱেনিয়া
(ii) Kazakhstan / কাজাখস্তান
(iii) Maldives / মালদ্বীপ
(iv) Ukraine / ইউক্ৰেন
- (Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
- (n) The European Union was formed in the year
ইউৰোপীয়ান সংঘৰ গঠন হৈছিল
- (i) 1990 / ১৯৯০ চনত
(ii) 1991 / ১৯৯১ চনত
(iii) 1992 / ১৯৯২ চনত
(iv) 1993 / ১৯৯৩ চনত
- (Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(o) The post-Cold War era was known as _____ world.

শীতল যুদ্ধৰ পৰৱৰ্তী যুগটো _____ যুগ বুলি জনা গৈছিল।

(i) unipolar

একমেক যুক্ত

(ii) bipolar

দ্বি-মেক যুক্ত

(iii) tripolar

তিনিমেক যুক্ত

(iv) multipolar

বহুমেক যুক্ত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(p) Name one signatory country of the Warsaw Pact beside Soviet Union.

ছোভিয়েট ইউনিয়নক বাদ দি Warsaw Pact ৰ এখন স্বাক্ষৰকাৰী ৰাষ্ট্ৰৰ নাম লিখা।

(q) Marxian Approach studies international relations in the perspective of

আন্তৰ্জাতিক সম্পৰ্কক মাৰ্ক্সবাদী তত্ত্বই কোনটো দৃষ্টিভঙ্গীৰ পৰা অধ্যয়ন কৰিছিল ?

(i) historical materialism

ঐতিহাসিক বস্তুবাদ

(ii) class struggle

শ্ৰেণী সংঘৰ্ষ

(iii) World system

বিশ্ব ব্যৱস্থা

(iv) Capitalist vs. Proletariat

পুঁজিবাদী বনাম সৰ্বহাৰা

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(r) Who has defined International Politics as a struggle for power among nations?

আন্তৰ্জাতিক ৰাজনীতিক 'ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজত ক্ষমতাৰ বাবে হোৱা সংঘৰ্ষ' বুলি কোনে সংজ্ঞা দিছিল ?

2. Answer any five of the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write any two features of Third World countries.

তৃতীয় বিশ্বৰ দেশসমূহৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Mention two objectives of NAM.

NAM ৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (c) Mention any two areas of co-operation amongst SAARC countries.

SAARC দেশসমূহৰ মাজত সহযোগিতাৰ যি কোনো দুটা ক্ষেত্ৰৰ কথা উল্লেখ কৰা।

- (d) What is 'Cuban Missile Crisis'?

'কিউবান মিচাইল সংকট' কি ?

- (e) Write two features of Nation-State system in the world.

বিশ্বৰ জাতি-ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (f) Mention any two goals of establishing regional organizations.

আঞ্চলিক সংগঠন স্থাপনৰ যি কোনো দুটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

- (g) What do you understand by 'New World Order'?

'নতুন বিশ্ব ব্যৱস্থা' বুলিলে কি বুজি পোৱা ?

- (h) Name two reforms instituted by Mikhail Gorbachev in Russia in 1985.

১৯৮৫ চনত কছিয়াত মিখাইল গৰ্বাচেভে সূত্ৰপাত কৰা দুটা সংস্কাৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।

- (i) Define Cold War.

শীতল যুদ্ধৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (j) Where did the first NAM Summit held?

NAM ৰ প্ৰথমখন সন্মিলন ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

3. Answer any *four* of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write the basic features of liberalism in international relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত উদাৰতাবাদৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

- (b) Write the six principles of political realism as advocated by Morgenthau.

মৰগেনথ'এ পোষকতা কৰা ৰাজনৈতিক বাস্তৱবাদৰ ছয়টা নীতি লিখা।

- (c) Briefly explain the relevance of neo-liberalism in contemporary international relations.

সমসাময়িক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত নব্য উদাৰতাবাদৰ প্ৰাসংগিকতা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Explain the four basic elements of Marxian Approach in international relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত মাৰ্ক্সীয় দৃষ্টিভংগীৰ চাৰিটা মূল উপাদান ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) What was 'Korean Crisis'? How did it become an issue of Cold War in 1950?

2+3=5

'কোৰিয়ান সংকট' কি আছিল? ১৯৫০ চনত ই কেনেকৈ শীতল যুদ্ধৰ এটা বিষয় হৈ পৰিছিল?

- (f) Discuss briefly on the concept of 'end of Cold War'.

'শীতল যুদ্ধৰ অন্ত' ধাৰণাটোৰ ওপৰত চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (g) What were the immediate impact of disintegration of USSR?

ছোভিয়েট ৰুছিয়া বিভাজনৰ তাৎক্ষণিক প্ৰভাৱসমূহ কি আছিল?

- (h) Discuss the causes of emergence of Third World in the post-Cold War period.

শীতল যুদ্ধৰ পিছৰ সময়ছোৱাত তৃতীয় বিশ্বৰ উত্থানৰ কাৰণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain briefly about the Treaty of Westphalia. Discuss its impact on contemporary world politics. 4+6=10

ৱেষ্টফেলিয়া সন্ধিৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। সমসাময়িক বিশ্ব ৰাজনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the various causes of disintegration of Soviet Union. 10

ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ বিভাজনৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the evolution of international State system. 10

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ বিৱৰ্তনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (d) Critically examine the meaning and importance of feminist perspective of international relations. 4+6=10

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ নাৰীবাদী দৃষ্টিভংগীৰ অৰ্থ আৰু গুৰুত্বৰ সমালোচনাত্মক পৰীক্ষা কৰা।

- (e) How did NAM and New International Economic Order challenge bipolarity during Cold War? 5+5=10

শীতল যুদ্ধৰ সময়ত NAM আৰু নব্য আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাই কেনেকৈ দ্বিমৰ্কাতক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছিল ?

- (f) Discuss briefly the causes and consequences of World War II. 5+5=10

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ কাৰণ আৰু পৰিণতিৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (g) Explain the salient features of post-Cold War international system. 10

শীতল যুদ্ধৰ পিছত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Discuss on the emergence and the nature of new power centres in international relations. 4+6=10

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত নতুন শক্তি কেন্দ্ৰৰ উত্থান আৰু ইয়াৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত আলোচনা কৰা।

- (i) What is Neo-Realism? How does it differ from realism? 10

নব্য বাস্তববাদ কি ? বাস্তববাদৰ পৰা ই কেনেকৈ পৃথক ?

- (j) Discuss the major reasons behind the emergence of Cold War in post-1945 international relations. 10

১৯৪৫ চনৰ পৰৱৰ্তী কালছোৱাত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত শীতল যুদ্ধৰ উত্থানৰ আৰম্ভণিৰ কাৰণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***